

ת"פ 57620/04/21 - מדינת ישראל נגד ניסן יחזקאל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 57620-04-21 מדינת ישראל נ' יחזקאל

לפני בעניין:	כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא המאשימה
נגד הנאשם	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד רוני צרפתי
	ניסן יחזקאל ע"י ב"כ עוה"ד אשר אוחיון

פסק דין

כללי

1. הנאשם ביצע עבירות קשירות קשר לעוון, ניסיון החזקת סמים לצריכה עצמית והחזקת סמים לצריכה עצמית, ואשמתו נקבעה על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן.

כפי שתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 17.11.20 תיאם הנאשם עם אדם אחר שהאחר ימכור לו סם מסוגן מסוג קוקאין תמורת ₪ 400 לכל גרם ובתוספת דמי משלוח בסך ₪ 200. עוד באותו היום שלח האחר מביתו בתל אביב עם נהג מונית לביתו של הנאשם בירושלים סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 3 גרם, כשהוא מחולק לשלוש מנות. המונית נעצרה כשעשתה את דרכה לביתו של הנאשם.

בעקבות האמור, הגיע כוח משטרת לביתו של הנאשם וערך בו חיפוש. במהלך החיפוש נתפס בארון חדר השינה של הנאשם סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 0.5457 גרם נטו, שאותו הוא החזיק לצריכה עצמית.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון שבמסגרתו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה במיוחס לו ונקבעה אשמתו, אך הוא לא הורשע. הוסכם כי יוגש תסקיר שירות מבחן, וכי הצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם לעניין ההרשעה והעונש. המאשימה הודיעה כי עמדתה להרשעתו של הנאשם ולעונש של מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס, והתחייבות להימנע מביצוע העבירה. ההגנה הודיעה כי תבקש להימנע מהרשעת הנאשם.

3. תסקיר שירות מבחן מיום 20.2.24 מלמד כי הנאשם כבן 57, נשוי בשנית, אב לארבעה, בעל עסק עצמאי, רשת לממכר מזון שלה סניפים רבים. הנאשם התמודד עם מציאות מורכבת בילדותו, ואף על פי כן סיים 12 שנות לימוד ושירת שירות צבאי מלא. לאחר שחרורו מהצבא הנאשם נישא, ולפני כשש שנים בני הזוג התגרשו, לאחר כ-25 שנות נישואין. הגירושין היו אירוע משברי עבור הנאשם. זמן קצר לאחר מעצרו הכיר את אשתו הנוכחית ולהם בת קטנה.

הנאשם תיאר כי לפני כעשור שנים, בעקבות קשיים בזוגית החל לצאת לבילויים, החל בשתיית אלכוהול, ולאחר גירושיו נחשף לשימוש בקוקאין במסגרת חברתית. על רקע מצבו הרגשי הירוד הוא הסכים להתנסות. הנאשם תיאר כי השימוש בסם העניק לו תחושת סיפוק ואופוריה והוא החל לצרוך אותו בתדירות גבוהה של מספר פעמים בשבוע. לדבריו, כיום אינו צורך סמים, ובדיקה שמסר בשירות המבחן העידה על שימוש בחומרים התואמים מרשם רפואי שהציג.

לנאשם אין הרשעות קודמות. ביחס לעבירה שעליה הוא נותן את הדין, תיאר כי נתפס בעקבות מסירת שמו על ידי הנהג, וכי לא כל הסמים שנתפסו ברכבו של הנהג יועדו אליו. הנאשם ביטא תחושת בושה על ביצוע העבירות, על מצבו הכללי ועל התנהגותו באותה תקופה, והוא מתאר זאת כתקופת שפל, בייחוד כאשר נאלץ לחשוף את מצבו מול משפחתו. הנאשם ביטא חרטה על ביצוע העבירות ותיאר כי התנהגות זו מנוגדת לעמדותיו ולאורחות חייו. תודות למעצרו הוא הפסיק את השימוש בסמים, דבר שהביא לעצירת ההתדרדרות ולשינוי כיוון, שלאחריו הקים משפחה חדשה.

שירות המבחן התרשם כי בשל נסיבות חייו של הנאשם, הוא פיתח צורת התמודדות שבה הוא מדחיק את רגשותיו ונוטה לשדר תדמית חזקה גם כאשר נזקק לעזרה. לנוכח עברו הנקי, נטילת האחריות על העבירה והחרטה על ביצועה, לנוכח המפנה שערך בחייו האישיים, הפסקת השימוש בסמים, משעה ששירות המבחן התרשם כי ביצוע העבירה אינו מאפיין את אורח חייו של הנאשם ונעשה על רקע מצבו המשברי, ומתוך ההתרשמות כי ההליכים המשפטיים מהווים עבור הנאשם גורם מרתיע משמעותי, המליץ שירות המבחן לשקול את סיום ההליך ללא הרשעה, חרף חומרת העבירות. שירות המבחן המליץ להימנע ממאסר ואף בדרך של עבודות שירות, זאת לאור העובדה כי הנאשם מנהל אורח חיים תקין, כי מעת מעצרו גייס כוחות לשינוי מסלול ולנוכח שמירתו על יציבות תעסוקתית וחשיבותה לניהול חייו. שירות המבחן המליץ לגזור על הנאשם 200 שעות שירות לתועלת הציבור וענישה מותנית מרתיעה בדמות התחייבות כספית להימנע מעבירה.

4. הצדדים מסכימים על הרכיב העונשי המרכזי שיש לגזור על הנאשם- שירות לתועלת הציבור, ולצדו התחייבות להימנע מעבירה. עיקר המחלוקת ביניהם היא בסוגיית סיום ההליך ללא ההרשעה, וכן בעתירתה של המאשימה לענישה נלווית- מאסר על תנאי וקנס, שניתן להטילם רק לצד הרשעה.

המאשימה הדגישה בטיעוניה את הצורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות סמים בשל פגיעתם הקשה בחברה כולה, את עברו התעבורתי של הנאשם, הכולל, בין היתר, הרשעה בעבירה קודמת של נהיגה תחת השפעת אלכוהול או סמים וטענה כי לא הוכח שצפוי להיגרם לנאשם נזק קונקרטי אם יורשע.

ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו את מצבו האישי של הנאשם, גילו, העובדה שהוא מעסיק מאות עובדים ברשת שנקשרת עם גופים ציבוריים דוגמת רכבת ישראל ורשות שדות התעופה, וטען כי בשל כך הרשעה עלולה לפגוע באפשרותו של הנאשם להמשיך ולהתקשר בחוזים מעין אלה. נטען כי העובדה שחשש זה צוין בתסקיר מהווה ראיה להיתכנותה של פגיעה וכי מכל מקום מדובר בעבירות שנדיר כי מוגשים בגין כתבי אישום, וגם כשהוגשו, במקרים רבים ההליכים הסתיימו ללא הרשעה. עוד הודגשו הכמות הקטנה, יחסית של הסמים שנתפסו, כי מדובר באירוע חד-פעמי ובעבירות שבוצעו בשל משבר שפקד את הנאשם ושהוא הצליח להיחלץ ממנו. עוד נטען כי המעצר וההליכים הפליליים זיעזעו את הנאשם והרתיעו אותו, כי הוא הפסיק להשתמש בסמים ואינו משתמש כבר למעלה משלוש שנים. ב"כ הנאשם תמך עמדתו בפסיקה.

הנאשם בדברו האחרון התחייב שזו הפעם הראשונה והאחרונה שהוא עומד לדין פלילי, וביקש להימנע מהרשעתו, אשר עלולה להפרע לעבודתו. הנאשם תיאר כי הוא מעסיק כ- 300 עובדים.

5. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הגיש הנאשם דוגמאות לשני מכרזים, האחד של רשות מקומית שניגש אליו זכה בו, והשני של מוסד להשכלה גבוהה, שהוא נמנע מלגשת אליו בשל קיומו של הליך תלוי ועומד, ובשניהם תנאי מתנאי המכרז הוא הצהרה בדבר העדר הרשעות קודמות.

סוגיית ההרשעה

6. ככלל, משהוכחה אשמתו של נאשם בפלילים יש להרשיעו. ההלכה הפסוקה קובעת שני תנאים מצטברים, שבהתקיימותם מאפשרים, באופן חריג, לסיים הליך פלילי שבו הוכחה האשמה ללא הרשעה. ואלה הם: כאשר העבירה בנסיבות ביצועה מאפשרת הימנעות מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולים ענישה אחרים, וכאשר ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם (ראו ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (פ"ד נב(3) 337)).

7. על מנת לעמוד על נסיבות ביצוע העבירות, יש לבחון תחילה את הערכים המוגנים באמצעותן; עבירות הסמים נועדו להגן על הציבור מפני הנזקים החברתיים, הישירים והעקיפים, הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים מסוכנים, לרבות ביצוע עבירות נלוות על ידי אותם משתמשים בסמים, כדי לממן את צריכת הסם. השימוש בסמים אינו פוגע רק פגיעה פיזית ונפשית במשתמש עצמו, אלא גם בבני משפחתו, בסביבתו הקרובה, ולבסוף גם בחברה כולה. שימוש בסמים יוצר סכנה עקיפה, הנובעת גם מן העובדה, כי רבים מן המשתמשים נוהגים לבצע פעולות יומיומיות מסוכנות מטבען, כגון נהיגה ברכב או הפעלת ציוד הנדסי כבד, תחת השפעת הסם.

8. הנאשם ביצע שתי עבירות שונות- האחת החזקת סם מסוכן מסוג קוקאין בביתו, והשנייה ניסיון להחזקת 3 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין לצריכה עצמית, שבגינה נקבעה אשמתו גם בעבירת קשירת קשר לעוון. עובדה זו שוללת מן העבירות אופי חד-פעמי, וגם הנאשם עצמו מייחס את המעשים להתנהלות משברית בחייו, שארכה תקופה לא קצרה.

9. הסם שאותו החזיק הנאשם בביתו ואותו ניסה לקבל מנהג המונית שעשה את דרכו אליו, הוא סם מסוג קוקאין, שמקובל להתייחס אליו כאל "סם קשה", בשל פגיעתו הרעה, הקלות שבהתמכרות לו, הסכנות הבריאותיות הקשות העוללות להיגרם מהשימוש בו ועוצמת הסכנה הנגרמת לסביבה מצד המשתמשים.

10. אין בידי לקבל את התרשמות שירות המבחן, שלפיה ההליכים המשפטיים הרתיעו את הנאשם באופן מלא מלשוב ולבצע עבירות. עיון ברישום התעבורתי, המכביד כשלעצמו, של הנאשם מלמד כי בשנת 2019 הוא הורשע בעבירות של נהיגה תחת השפעת סמים או משקאות משכרים, נהיגה במהירות בלתי סבירה ועבירות נוספות, ובשל כך נגזרו עליו 25 ימי מאסר בעבודות שירות ועונשים נוספים. הליך משפטי זה, שהוא מטלטל כשלעצמו ונבע מעבירות דומות לעבירות שעליהן הוא נותן את הדין כעת, והעונשים שנגזרו במסגרתו, לא מנעו

מהנאשם מלהמשיך ולהחזיק סמים ולנסות להצטייד בסמים נוספים, חודשים לא רבים לאחר מכן. לפיכך, גם ההליך הנוכחי דורש מתן משקל לשיקולי הרתעה אישית.

11. על אף האמור, בשים לב לכמויות הסמים שהוחזקו ושהנאשם ניסה להחזיקם, העובדה כי אלה נועדו לצריכתו העצמית בלבד, ובסופו של יום לא נעשה בהם שימוש, אלא שהם נתפסו על ידי המשטרה, ובשים לב למגמת אי ההפללה הקיימת כיום ביחס לסמים שנחשבים "קלים", אני סבורה כי נסיבות ביצוע העבירות מאפשרות, בכל זאת, לסיים את ההליך ללא הרשעה מבלי לפגוע פגיעה של ממש בשיקולי הענישה האחרים (ראו בהקשר זה תפ"ק (נצ') 6666-09-19 **מדינת ישראל נ' לבדב** (נבו 17.11.20) וסקירת הפסיקה שם).

12. אשר לתנאי השני, שעניינו פגיעה חמורה של הרשעה בשיקומו של הנאשם; אין חולק כי ההידרדרות של הנאשם לשימוש בסמים אירעה בתקופה משברית בחייו, וכי מאז מעצרו חל מהפך שבמסגרתו חדל הנאשם מלהשתמש בסמים שלא כדין, כי הוא מנהל כעת חיי משפחה יציבים ומנהל עסק מצליח שבו הוא מעסיק מאות עובדים. מדובר בשיקום שגם שירות המבחן סבור שהוא מוצלח ומבטיח.

13. דומה כי לא ניתן אף לחלוק על כך שעבודה יציבה היא נדבך חשוב ומרכזי בשיקום הנאשם, והובאו דוגמאות קונקרטיות לחוזים שהנאשם נוהג להתקשר בהם במסגרת עבודתו, במקומות ציבוריים, שחלקם אף מורשים, בנסיבות כאלה ואחרות, לקבל מידע מהמרשם הפלילי, ואשר העדרן של הרשעות קודמות הוא תנאי מתנאי המכרז. בנסיבות אלה מובן כי דבר ההרשעה יצמצם במידה משמעותית את אפשרותו של הנאשם לגשת למכרזים שכאלה ויפגע בעבודתו, שהיא, כאמור, נדבך מרכזי בשיקומו.

14. בנסיבות אלה, משעה שמתקיימים שני התנאים המאפשרים סיום ההליך ללא הרשעה, משעה שמדובר באפיזודה חולפת, שהנאשם מודה ונוטל אחריות על כישלונו בה, התגבר עליה, שב לנהל אורח חיים תקין מתפקד ונורמטיבי ומשעה שהסיכוי שהוא ישוב לבצע עבירות אינו גבוה, מצאתי כי יש מקום לסיים את ההליך ללא הרשעה.

סוגיית העונש

15. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות כפי שפורטו לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית - נמוכה.

16. שקלתי את הצורך בהרתעת הנאשם מפני ביצוע עבירות נוספות כפי שפורט לעיל, ושיקול זה יקבל את ביטויו בהיקף שעות השירות לתועלת הציבור שאגזור על הנאשם.

17. המאשימה לא ביקשה לגזור על הנאשם פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, אף לא מותנית, ולפיכך אמנע מהטלת רכיב עונשי זה.

18. לנוכח האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 250 שעות שירות לתועלת הציבור בהתאם לתוכנית שתוגש על ידי שירות המבחן עד ליום 15.4.24.

הסברתי לנאשם את חובתו לשתף פעולה במילוי הצו ואת האפשרויות העומדות בפני בית המשפט אם לא יעשה כן.

ב. התחייבות על סך 3,000 ₪ להימנע במשך שנה מהיום מביצוע עבירה לפי חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים תשע"ג- 2013 או לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג- 1973.

19. הסמים יושמדו.

20. המזכירות תעביר העתק פסק הדין לשירות המבחן.

21. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ל' אדר א' תשפ"ד, 10 מרץ 2024, בנוכחות הצדדים.